

٧. القَوَاعِد

İlk önce

أَوَّلًا- تَأَمَّلِ الْجُمْلَتَيْنِ الْآتِيَتَيْنِ:

"Ey Meryem! Rabbine divan dur. Secde et ve (onun huzurunda) rükû edenlerle beraber rükû et" demişlerdi.

أ. قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: ﴿يَا مَرْيَمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ﴾ [آل عمران: ٤٣].

ب. احْذَرِ الْوُقُوعَ فِي الْأَفْعَالِ الْمُحَرَّمَةِ؛ كِي تَسْلَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ.

itaat et, eğil

Örnek

gelecekte bir eylemi istemeye delalet eden şeydir

لاَحِظْ

EMİR FİİL

فِعْلُ الْأَمْرِ هُوَ الَّذِي يَدُلُّ عَلَى طَلَبِ فِعْلٍ فِي الْمُسْتَقْبَلِ، مِثَالُ: اقْنُتِي، اسْجُدِي، احْذَرِ، اطْبَحْ، افْتَحْ، الْعَبْ، سَاعِدْ.

zamirlerle birlikte

emir fiilinin çekimini

öğren

Tabloyu oku

İkinciye

ثَانِيًا- اقْرَأِ الْجَدُولَ وَتَعَرَّفْ عَلَى تَصْرِيفِ فِعْلِ الْأَمْرِ مَعَ الضَّمَائِرِ:

الْخُلَاصَةُ النَّخْوِيَّةُ

istemeye delalet eden

şeydir

EMİR FİİL

فِعْلُ الْأَمْرِ هُوَ الَّذِي يَدُلُّ عَلَى طَلَبِ

gelecekte bir eylemin yapılmasını

فِعْلٍ فِي الْمُسْتَقْبَلِ.

الضَّمَائِرُ	مُفْرَدٌ	مُتَنِّى	جَمْعٌ
مُخَاطَبٌ	اَكْتُبْ	اَكْتُبَا	اَكْتُبُوا
مُخَاطَبَةٌ	اَكْتُبِي	اَكْتُبَا	اَكْتُبْنَ

(1) Ey örtünüp bürünen (Peygamber!)

Kalk da uyar. (2)

Rabbini yücelt. (3)

Nefsini arındır. (4) Elbiseni temiz tut

Şirkten uzak dur. (5)

geçen

altına bir çizgi koy

٨. ضَعِ خَطًّا تَحْتَ فِعْلِ الْأَمْرِ الْوَارِدِ فِي الْآيَاتِ الْآتِيَةِ:

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: ﴿يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ، قُمْ فَأَنْذِرْ، وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ، وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ، وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ﴾ [الْمُدَّثِّرُ: ١-٥].

zikredilecek örneklerden yararlanarak

çıkar

٩. اسْتَنْبِطِ الْأَفْعَالَ مُسْتَعِينًا بِالْمِثَالِ الْمَذْكُورِ:

فِعْلُ الْأَمْرِ	فِعْلُ الْمُضَارِعِ	فِعْلُ الْمَاضِي	Mastar	
أَسْلِمَ	يُسْلِمُ	أَسْلَمَ	الإِسْلَام	İslam
أَحْسَنَ	يُحْسِنُ	أَحْسَنَ	الإِحْسَان	iyilik
آمَنَ	يُؤْمِنُ	آمَنَ	الإِيمَان	İman
وَحَّدَ	يُوحِّدُ	وَحَّدَ	التَّوْحِيد	Tevhid, birleme
صَدَّقَ	يُصَدِّقُ	صَدَّقَ	التَّصْدِيق	Tasdik, onaylama

يَكْتُبُ - كَتَبَ - FiİLİNİN EMR-i GAİB, EMR-i HAZİR ve EMR-i MÜTEKELLİM ÇEKİMİ -ÇOĞUL

ÇOĞUL - جمع	İKİL - تثنیه	TEKİL - مفرد	
EMR-i GAİB (KARŞIMIZDA OLMAYANA EMİR)			
يَكْتُبُوا	يَكْتُبَا	يَكْتُبْ	Karşımızda Olmayan Müzekker (Gâib) - غَائِبٌ ب
Onlar yazsınlar	O ikisi yazsın	O yazsın	
يَكْتُبْنَ	لَتَكْتُبَا	لَتَكْتُبْ	Karşımızda Olmayan Müennes (Gâibe) - غَائِبَةٌ بـ
Onlar yazsınlar	O ikisi yazsın	O yazsın	
EMR-i HAZİR (KARŞIMIZDA OLANA EMİR)			
اُكْتُبُوا	اُكْتُبَا	اُكْتُبْ	Karşımızda Olan Müzekker (Muhatab) - مُخَاطَبٌ
Siz yazınız	Siz ikiniz yazın	Sen yaz	
اُكْتُبْنَ	اُكْتُبَا	اُكْتُبِي	Karşımızda Olan Müennes (Muhataba) - مُخَاطَبَةٌ
Siz yazınız	Siz ikiniz yazın	Sen yaz	
EMR-i MÜTEKELLİM (KONUŞANIN KENDİSİNE EMİR)			
لِنَكْتُبْ	لِنَكْتُبْ	لَاكْتُبْ	Konuşanın Kendisi (Nefsi Mutekellim) - مُتَكَلِّمٌ
Biz yazalım	Biz yazalım	Ben yazayım	

اُفْعُلْ kalıbındaki emri hazır malumun çekimi:				
جَمْع	تَثْنِيَّة	مُفْرَد		
Çoğul	İkil	Tekil		
اُكْتُبُوا	اُكْتُبَا	اُكْتُبْ	مُذَكَّرٌ	مُخَاطَبٌ
اُكْتُبْنَ	اُكْتُبَا	اُكْتُبِي	مُؤَنَّثٌ	

يَكْتُبُ - كَتَبَ - FiİLİNİN EMR-i GAİB, EMR-i HAZİR ve EMR-i MÜTEKELLİM ÇEKİMİ -ÇOĞUL

ÇOĞUL - جمع	İKİL - تثنیه	TEKİL - مفرد	
EMR-i GAİB (KARŞIMIZDA OLMAYANA EMİR)			
.....	Karşımızda Olmayan Müzekker غَائِب - (Gâib)
Onlar yazsınlar	O ikisi yazsın	O yazsın	
.....	Karşımızda Olmayan Müennes غَائِبَةٌ - (Gâibe)
Onlar yazsınlar	O ikisi yazsın	O yazsın	
EMR-i HAZİR (KARŞIMIZDA OLANA EMİR)			
.....	Karşımızda Olan Müzekker مُخَاطَب - (Muhatab)
Siz yazınız	Siz ikiniz yazın	Sen yaz	
.....	Karşımızda Olan Müennes مُخَاطَبَةٌ - (Muhataba)
Siz yazınız	Siz ikiniz yazın	Sen yaz	
EMR-i MÜTEKELLİM (KONUŞANIN KENDİSİNE EMİR)			
.....	Konuşanın Kendisi مُتَكَلِّم - (Nefsi Mütakellim)
Biz yazalım	Biz yazalım	Ben yazayım	